

Thử Máu cho Trẻ Sơ Sinh: Một sự khởi đầu khoẻ mạnh mang đến một cuộc sống mạnh khoẻ hơn

Hãy thực hiện một sự khởi đầu tốt đẹp nhất.

Là người cha hay người mẹ mới có con hoặc sắp có con, sức khoẻ của con bạn là điều quan trọng đối với bạn. Để bảo đảm cho con của bạn có một khởi đầu tốt đẹp nhất trong đời sống và giữ được mạnh khoẻ, đứa con mới chào đời của bạn – và tất cả các bé sơ sinh khác tại Ontario – sẽ được thử máu để tìm ít nhất là 27 chứng bệnh hiếm có.

Mặc dù hầu hết những đứa bé mang các chứng bệnh này trông khoẻ mạnh khi vừa chào đời, chúng có thể có nguy cơ bị các vấn đề nghiêm trọng về sức khoẻ – kể cả bị các khiếm khuyết về sự phát triển, bị bệnh tái phát và ngay cả bị thiệt mạng – nếu các chứng bệnh của chúng không được tìm thấy và chữa trị. Việc tìm ra bệnh sớm là điều then chốt để chữa trị có hiệu quả.

Sớm tìm ra bệnh đưa đến việc sớm điều trị.

Tính riêng từng đứa bé thì hiếm khi bị các chứng bệnh này. Nếu tính theo số đông thì có chừng 50 đứa bé trong số khoảng 130,000 đứa bé chào đời hằng năm tại Ontario sẽ bị các chứng bệnh này. Bằng cách thử máu cho các trẻ sơ sinh trong những ngày đầu tiên mới chào đời, thì các chứng bệnh này có thể được điều trị sớm, giảm thiểu khả năng bị các vấn đề nghiêm trọng về sức khoẻ sau này trong cuộc đời.

Tập sách mỏng này sẽ cung cấp cho bạn thông tin về Chương Trình Thử Máu Cho Trẻ Sơ Sinh của Ontario, là chương trình sẽ được áp dụng rộng rãi vào năm 2006 và tài liệu này cũng giải đáp các thắc mắc mà bạn có thể có về vấn đề thử máu tìm bệnh cho trẻ sơ sinh.

Một thử nghiệm nhỏ, nhưng mang lại những ích lợi to lớn.

Để có thể thực hiện việc thử nghiệm tìm bệnh, một mẫu máu nhỏ sẽ được lấy ở gót chân của con bạn. Mẫu máu được thấm lên một miếng giấy bìa đặc biệt và sau đó được gửi tới Phòng Thử Nghiệm của Chương Trình Thử Máu Cho Trẻ Sơ Sinh để kiểm tra.

Các mẫu máu có thể được lấy bất cứ lúc nào trong khoảng thời gian từ một ngày (24 tiếng) cho đến bảy ngày sau khi con của bạn chào đời. Thời gian tốt nhất để lấy mẫu xét nghiệm máu là khi con của bạn đã chào đời được hai ngày (48 tiếng) cho đến ba ngày (72 tiếng). Nếu con của bạn được thử nghiệm trước khi nó tròn một ngày ra đời (24 tiếng), thì nhân viên chăm sóc sức khoẻ cho con của bạn phải **lặp lại** cuộc thử nghiệm trong vòng năm ngày, lúc nó được khám sức khoẻ toàn diện lần đầu tiên.

Các kết quả thử máu tìm bệnh: nhiều nguy cơ và ít nguy cơ.

Một cuộc thử máu tìm bệnh chỉ cho biết là con của bạn có nhiều nguy cơ hay ít nguy cơ bị một chứng bệnh. Điều quan trọng phải hiểu là cuộc thử nghiệm không làm công việc chẩn đoán bệnh, mà chỉ tìm ra những đứa bé nào cần phải được làm thử nghiệm thêm nữa.

Sau khi Phòng Thử Nghiệm của Chương Trình Thử Máu Cho Trẻ Sơ Sinh đã nhận được và đã phân tích mẫu máu của con bạn, thì một trong những điều sau đây sẽ diễn ra:

1. Kết quả thử máu con bạn có kết quả âm tính, không bị các chứng bệnh hiếm có. Phòng Thử Nghiệm của Chương Trình Thử Máu Cho Trẻ Sơ Sinh sẽ gửi bằng thư một bản báo cáo cho bệnh viện của bạn và/hoặc cho nhân viên chăm sóc sức khoẻ của bạn. Bản báo cáo sẽ được lưu trong hồ sơ y khoa của con bạn.

Hơn 99% các bé sơ sinh được thử máu sẽ nhận được “kết quả thử máu âm tính”. Điều này có nghĩa là rất ít nguy cơ con của bạn mắc phải các chứng bệnh hiếm có này. Chỉ những trường hợp rất hiếm, việc thử máu tìm bệnh cho trẻ sơ sinh mới có thể sơ sót không phát giác ra một đứa bé bị các chứng bệnh này.

2. Phòng Thử Nghiệm của Chương Trình Thử Máu Cho Trẻ Sơ Sinh có thể cần một mẫu máu khác. Có thể là vì lần lấy máu đầu tiên không đúng cách, không đủ số lượng máu để hoàn tất cuộc thử nghiệm, hoặc có vấn đề gì khác với mẫu máu. Trong trường hợp này, nhân viên chăm sóc sức khoẻ cho con của bạn sẽ liên lạc với bạn và sắp xếp để lấy một mẫu máu khác càng sớm càng tốt.

3. Kết quả thử máu con bạn có kết quả dương tính, với một trong những điều kiện nào đó. Một kết quả thử nghiệm dương tính **không nhất thiết có nghĩa là** đứa con của bạn bị một chứng bệnh, mà chỉ có nghĩa là cần phải thử nghiệm thêm nữa. Nhân viên chăm sóc sức khoẻ cho con của bạn sẽ liên lạc ngay với bạn để sắp xếp cho việc tiếp tục theo dõi tại một bệnh viện nơi các chuyên viên y khoa có thể làm cuộc thử nghiệm thêm. Nếu một chứng bệnh nào đó đã được xác định là có, bệnh viện sẽ điều trị cho con của bạn và sẽ cố vấn và đưa ra lời khuyên cho gia đình của bạn.

Phòng Thử Nghiệm của Chương Trình Thử Máu Cho Trẻ Sơ Sinh cũng sẽ gửi bằng thư một bản báo cáo cho bệnh viện của bạn và/hoặc cho nhân viên chăm sóc sức khoẻ của bạn, bản báo cáo này sẽ được lưu trong hồ sơ y khoa của con bạn.

Điều quan trọng là hãy nhớ rằng có ít hơn 1% các đứa bé được thử nghiệm sẽ nhận được “kết quả thử máu dương tính”.

Thử máu nhằm mục đích tìm những bệnh gì?

Cuộc thử nghiệm do Chương Trình Thử Máu cho Trẻ Sơ Sinh thực hiện nhằm tìm ra tối thiểu 27 loại bệnh hiếm có mà có thể gây nên các vấn đề về sức khoẻ cho các đứa bé sơ sinh và cho các trẻ em.

Các chứng bệnh đó là:

Các rối loạn về chuyển hóa (*Metabolic disorders*): khi cơ thể không có khả năng phân hủy (chuyển hóa để nuôi cơ thể) một số chất nhất định trong thực phẩm như chất béo, chất đạm hay chất đường, các chất này có thể tích tụ trong cơ thể và gây nên các vấn đề về sức khoẻ nghiêm trọng.

Các rối loạn về nội tiết (*Endocrine disorders*): hệ thống tuyến nội tiết giữ nhiệm vụ sản xuất các kích thích tố hormone, đôi lúc có thể sản xuất quá nhiều hoặc quá ít hormone, khiến bị bệnh hoặc bị các khuyết tật về phát triển.

Các rối loạn về máu (*Blood disorders*): dưỡng khí trong các phân tử hemoglobin có trong hồng huyết cầu được mang đi khắp cơ thể. Nếu hemoglobin không được thành hình hoặc chúng không hoạt động đúng mức, thì các tế bào hồng huyết sẽ bị phân hoá, đưa đến các vấn đề về sức khoẻ kể cả bệnh thiếu máu và bệnh nhiễm trùng nghiêm trọng.

Muốn tìm hiểu thêm?

Để biết thêm chi tiết về Chương Trình Thử Máu Cho Trẻ Sơ Sinh của Ontario, hãy hỏi bác sĩ hay người hộ sinh của bạn. Hãy gọi 1-866-532-3161 (TTY 1-800-387-5559) hay viếng trang liên mạng www.health.gov.on.ca/newbornscreening